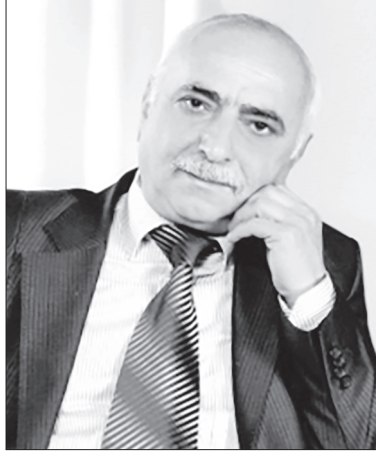

◆ Uşaq ədəbiyyatı

Ələmdar QULUZADƏ

ŞAH TARİXİM

Bu Vətənin Şahdənizi,
Şahbudağı, Şahdağı var.
Yağı üçün yağ içində
Şapalağı, şallağı var.

Şah məclisi xan Arazın
O tayında, bu tayında,
Şirvanımın möhürbəndi
Şirvanşahlar sarayında.

Xanlar xanı Bayandura
Söz qoşmuşam qopuzda mən,
Dil açmışam Şahdilimdə,
Yurd salmışam Şahbuzda mən.

Şəkidəki Xan sarayı
Bir xınalı xan yaddaşım,
Xan qızının Şuşadakı
Bulaqları qan yaddaşım.

Tariximdə Atabəyim,
Şah Xətəim, şah taxtım var,
Təbriz adlı, Gəncə adlı,
Bakı adlı paytaxtım var.

Mən xaltalı xalq görmüşəm,
 Öz arxı yox, öz çarxı yox.
 Şahı, xanı olmayanın
 Tamahı var, tarixi yox.

Qələmdəki təpərim də
 Sevir yurdun, bilir haqqın.
 Şah kitabı, şah sözü var
 Şah tarixi olan xalqın.

TƏZƏGÜLÜN TƏZƏ İLİ

Təzəgülün gözləri
 Qalıbdı təzə güldə,
 Məktəbə gedəcəkdir
 Təzəgül təzə ildə.

Deyir, payız ötəndə
 Arxasınca qış gəlir,
 Yerə qar düşən kimi
 Yaş üstünə yaş gəlir.

Təzəgül təzə ili
 Gülərək haraylayır.
 Axı təzə il gəlib
 Hamıya yaş paylayır.

KÜSƏYƏN ŞAXTA BABA

Şaxta babanın saçı,
 Saqqalı qəribədi,
 Əlindəki əsadi,
 Çiyindəki heybədi.

Uşaqların üstündə
 Yarpaq kimi əsir o,
 Danışmayan, gülməyən
 Uşaqlardan kəsür o.

Çovğunla haqq-salamı
 Kəsib şənliyə gəlib,

Şaxta baba şaxtadan
 Kəsüb şənliyə gəlib.

TANIŞLIQ

Gəray həmişə
 Yalan danışır,
 Gərayı hapdan –
 Gopdan tanıdım.
 Tofiq toyuqla
 Top-top oynayır,
 Tofiqi hopdan,
 Topdan tanıdım.
 İradə gündə
 İplə oynayır,
 Mən İradəni
 İpdən tanıdım.
 Mən Firuzənin
 Qız olduğunu
 Qulağındakı
 Sapdan tanıdım.

HEÇ-HEÇƏ

İki beçə
 Tara çıxdı,
 Biri vurub
 Birin yıxdı.
 Yerə düşən
 Tara qalxdı,
 Sağa baxdı,
 Sola baxdı.
 Qanadını
 Az köklədi,
 Çox köklədi.
 Birdən cumub
 O birini
 Dimdiklədi.
 Əvvəl udan
 Yerə düşdü,
 Gah banladı,
 Gah büzüşdü.
 Hardan bilim
 Güclü beçə
 O beçədi,

Bu beçədi?
Axı, hesab
Heç-heçədi.

NAR DAVASI

Evimizdə
Məndən başqa
Bir Gülmalı,
Bir Gülnar var.
Güllü qabda
İki heyva,
İki alma,
Bircə nar var.
Gülnar gedib
Güllü qabdan
Narı yedi,
Armut qaldı,
Alma qaldı.
Gülnar ilə
Gülmalının
Arasında
Nar üstündə
Bir saatdı
Qalmaqaldı.

EV TAPŞIRIĞI

Əlaçı olmaz
Vaxtı boş yerə
Keçirən uşaq,
Sözü, cümləni
Başqa uşaqdan
Köçürən uşaq.

Gündəliyi aç,
Məsləhətə bax,
Sev tapşırığı.
Yaddan çıxartma,
Evə verilir
Ev tapşırığı.

ŞƏHLANIN ŞALI

Şəhla şala bürünüb,
Deyir şəllik meşədi.

Şəhla elə bilir ki,
Şeh işıqlı şüşədi.

Şanapipik qonubdur
Bir şivin şumalına,
Şumal şivdən düşübdür
Şeh Şəhlanın şalına.

Şəhla şəhin səsini,
Şap-şupunu eşidir.
Şeh Şəhlanın şalını
Yavaş-yavaş üşüdür.

QAPIÇI ÇAŞQIN

Top üstünə gələndə
Yıxılır üzü üstə,
Çaşqın çaşıb qapıda
Dayanır dizi üstə.

Azarkeşlər elə hey
Fit çalır, əl vururlar,
Hücumçular Çaşqını
Çaşdırıb qol vururlar.

İt üstünə cumanda
Yüürüb tuta çıxır,
Top qapıdan keçəndə
Çaşqın auta çıxır.

YOLDAŞLAR

Bir yolla gedənlərə
Yol yoldaşı deyirlər,
Çöldə işləyənlərə
Çöl yoldaşı deyirlər.

Həmişə təriflənən
Tərif yoldaşlarıdı,
Bir sinifdə oxuyan
Sinif yoldaşlarıdı.

Əsgərliyə gedənin
Əsgər yoldaşları var,

D y ş n  mil rin
S ng r yoldaşları var.

Tamaşa oynayanlar
Səhnə yoldaşlarıdı.
Heç bir iş g rm y nl r
Bəs nə yoldaşlarıdı?

S Z  BAXMAYANLAR

N n m ağır eşidir –
Qulaq s z n  baxmır.
Babam ata ot biçir –
Oraq s z n  baxmır.
Atam n  isə yazır –
Varaq s z n  baxmır.
Əli telin darayır –
Daraq s z n  baxmır.
Bacım susmaq istəyir
Dodaq s z n  baxmır.

QIŞ V  BA HAR

Çovğun, şaxta qol-qola,
Yenə yan-yana gəldi.
Qış dağların başından
Enib arana gəldi.

Yazdan qabaq qaranquş
Ova, oylağa çıxdı,
Bahar qarı  ridib
 z  yaylağa çıxdı.

HAVA MƏLUMATI

Anam bir söz dem s ,
Dünya dağılsa, atam
y h rl mir atını.
Atam ova gedəndə
Axı, anamdan alır
Hava məlumatını.

D RSD N SONRA

D rs  gedib gün keçirən
N   yr ns , tərs öyrənir.
D rs  gedib «beş» alanlar
D rsd n gəlib dərs öyrənir.

T nb ll rin  li, ovcu
D rsd n sonra boş qalacaq.
D rsd n sonra dərs öyrənən
D rs  gedib «beş» alacaq.

NURAYIN DİLİ

N n m deyir, Nurayın
Dili yoxdur, danışmır,
Onun-bunun işinə
Bircə dəfə qarışmır.

D n n dilin çıxarıb
Nuray beşikd  yatdı,
D n n Nuray n n min
Yalanını çıxartdı.

